

craigkeener.com

Je ženám dovoleno sloužit?

Pavlovo vyučování o ženách

Někteří namítají, že historický pohled církve zakazuje ustanovování žen do služby

Je však možné, že opomíjejí zmínit některé další aspekty.

♦ „Historický” pohled církve není vždy správný.

- Např. často o ospravedlnění z víry před Lutherem
- Ve značné části církevní historie byl přijat pohanský antisemitismus.

♦ Která část církve?

- Valdénští, předluterská skupina, která zastávala ospravedlnění z víry a návrat k Písmu, službu žen umožňovala.

♦ Historický důvod pro odmítání služby žen

- Ženy byly považovány za **ontologicky nižší** než muži
- Někteří (naštěstí ne většina) středověcí teologové dokonce řešili otázku, **zda ženy mají duši**.

Problém je částečně způsoben tím, že různé části biblického textu jako by ukazovaly odlišným směrem..

- ◆ Někteří z těch, kdo se staví proti službě žen, ji vidí jako součást širší snahy odmítnout Písmo a přizpůsobit církev světu.
- ◆ Pokud zastánci služby žen odmítají nebo ignorují Písmo, potvrzují tím podezření první skupiny, a debatu tak dále polarizují.
- ◆ Některé skupiny wesleyánů, letničních a hnutí svatosti začaly před sto lety ustanovovat ženy do služby - *na biblickém základě*.
- ◆ Bibličtí křesťané na obou stranách často čtou pouze určité texty a jiné ignorují.

Kam ukazují biblické důkazy?

Pro službu žen:

Ženy - prorokyně

- Miriam
- Chulda
- Debora
- Izajášova manželka
- Anna
- Filipovy dcery
- Skutky 2; 1K 11

- ♦ **Žena - soudkyně (Debora)**
- ♦ **Žena - apoštol (Junia)**
- ♦ **Ženy jako Pavlovy spolupracovnice a „služebníci“**

Proti službě žen:

(1) 1K 14,34-35: ženy at' mlčí

(2) 1Tm 2,11-12: ženy at' mlčí

Závisí-li rozhodnutí o této

**záležitosti na zastoupení textů,
pak se proti Bibli staví ti, kdo
službu žen odmítají.**

Podívejme se na různé pohledy v Pavlových vlastních spisech.

Možné způsoby jak dát do souladu tyto dvě
strany:

(1) **Pavel a Bible si protiřečí**

(Pavel někdy neměl dobrou náladu nebo s věkem zkostnatěl)

(2) **Pavel byl proti službě žen obecně, ale dovoloval výjimky** (a v těch případech by měly být povoleny výjimky i dnes)

(3) **Pavel byl pro službu žen obecně, ale omezoval ji na výjimečné situace** (podle konkrétní kultury)

Další přístup často zastávaný dnes

Pavel určité druhy služby dovoloval, ale zakazoval jiné.

♦ Většina zastánců tohoto přístupu dovoluje ženám:

- Kázání a vyučování
- Poradenství
- Všechno s výjimkou funkce prvního pastora

♦ Problémem je 1Tm 2

- Neříká, že žena nemůže být pastorem
- Říká, že by měla v církvi *mlčet* a neměla by vyučovat.
- Mimořádně: *apoštolem nebo prorokem být může, ale pastorem ne?!!*

Bible zná mnoho prorokyň, některé velmi významné

•Miriam

- prorokyně, vedla Izrael ve chvalách (Ex 15)
- celý Izrael na ni čekal a po její smrti truchlil

•Chulda

- Nejproslulejší prorocká osobnost v tomto období Jozijášovy vlády
- Jozijáš pro ni poslal přesně stejně jako Chizkijáš pro Izajáše o sto let dříve (2K 22-23)

Debora

- jako jedna z mála soudců byla bez poskvrny
- 50% soudců-proroků (ona a Samuel)
- Soudcové-proroci jsou nejbližším starozákonním ekvivalentem novozákonních apoštolů (Mojžíš; Samuel & Debora; možná proroci-vůdcové jako David; Eliáš a Elíša)

Copak Debora nezvěstovala Boží slovo v autoritě?

- ♦ **Lukáš – Skutky** tíhne k řazení zástupců obou pohlaví (inkluzivně-jazykové proroctví)
 - Simeon a **Anna** jako proroci (Lk 2)
 - Agabus a **čtyři Filipovy dcery** (početně jej převýšily; Sk 21)
 - Vaši synové a **dcery** budou prorokovat (Sk 2/Joel)
- ♦ **další:**
 - Izajášova manželka (Iz 8)
 - další slýchali Boha (např. Rebeka)
- ♦ **Pavel** sám si uvědomuje, že **ženy se mohou modlit a prorokovat v církvi - a také tak činí** (1K 11,4-5)

NÁMITKY:

- ♦ Mezi proroky bylo víc mužů než žen
 - Vezmeme-li však do úvahy, proč se divíme, že máme *tolik* žen.
 - Mimo to, nikdy nebylo vyloučení žen *prokázáno*
- ♦ Vyučování je významnější než prorokování
 - Toto Pavel neříká (1K 12,28; Ef 4,11)
 - Takže dovolíte ženám přinášet Boží zvěst jen tehdy, když *nepoužívají* Písmo??!!
 - Proroci často „vyučovali” a čerpali ze starších částí Písma,

Vezmeme-li všechny prorokyně,
můžeme vůbec ženy z hlásání
Božího slova vyloučit?

Pozdravte Andronika a Junii, mé příbuzné a mé spoluvězně,
kteří jsou ve vážnosti mezi apoštoly a kteří též byli v Kristu
přede mnou Ř 16,7 – ČSP

♦ „Junia” je bezpochyby žena

- Oproti některým překladům, „Junia” bylo ve starověkých textech ženské jméno
- Navrhovaná zkrácenina mužského jména “Junianus” se dá vyložit rčením přání je otcem myšlenky: zkráceniny se *nikde* nevyskytují a u latinských jmen jsou *nemyslitelné*

♦ Nejpřirozenější způsob řešení je přijmout, že je „apoštol” jako **Andronicus**

- Pavel se nikde neodvolává na názor na „apoštoly” jako skupinu
- Dokonce Jan Zlatoústý Junii uznává jako ženu-apoštola

♦ Nemůžeme svévolně omezit význam slova „apoštol”

- Pavel tento výraz obvykle užívá v širším smyslu, v jediném výjimečném případě význam *výslovně* omezuje
- Na rozdíl od Lukáše Pavel nepoužívá toto označení výhradně na 12
- Jediným důvodem pro změnu významu zde je předpoklad, že žena nemůže být apoštolem – za předpokladu, že právě toto chce prokázat!

Mohou být ženy apoštoly a proroky, ale pastory a učitelé ne?

Pavel je obvykle vyjmenovává výše:

- ◆ Kristus “jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, ” (Ef 4,11)
- ◆ Kdo má dar proroctví...služby...vyučování... (Ř 12,6-7)

zejména když je vypočítává:

- ◆ “A v církvi ustanovil Bůh jedny za apoštoly, druhé za proroky, *třetí* za učitele; potom jsou mocné činy, pak dary uzdravování...” (1K 12,28)

někteří namítají: Proč tedy nemáme žádné ženy *jmenované* jako pastory

- ◆ Moje odpověď: Kolik *mužů* je *jmenováno* jako pastoři?
- ◆ Mohli byste hádat, že nenesou označení “pastor”, ale pojmem, který je jinde aspon jednou použit pro ženy
- ◆ Muži bezesporu početně převyšují ženy, ale znamená to, že bychom měli ospravedlnit důkazu o ženách, které jsou uvedeny?

Dva nejužívanější názvy, které Pavel používal pro svoje spolupracovníky:

♦ Diakonos, služebník:

- Někdy to znamená „diákon” (1Tm 3) – ať už to znamenalo co chtělo!
- Kdekoliv jinde vidíme toto slovo, Pavel je užívá pro **svou vlastní službu nebo službu svých společníků** (zejména jeho spolupustující, zejména muže)
- Používal jej i pro **Foibé** v Ř 16,1-2
- Protože ona přináší dopis a Pavel jí doporučí, aby požádala křesťany v Římě o vysvětlení

♦ „Spolupracovník”:

- Pavel jej užívá pro **Prisku** a Aquilu (Ř 16,3-4)
- Doporučuje jejich službu; byli vedoucí domácí církve
- (Sk 18 říká, že společně vyučovali Apolla)

V Římanům 16 pozdravuje dvojnásobný počet mužů než žen, ale doporučuje dvojnásobek žen

- ◆ 16,1: Doporučuji vám naši sestru **Foibé**, diakonku církve ...
- ◆ 16,3: **Prisku** a Akvilu, mé spolupracovnice v díle Krista Ježíše...
- ◆ 16,6: **Marii** – tolik se pro vás napracovala! (obvyklý Pavlův výraz pro službu)
- ◆ 16,7: Andronika a **Junii** ... apoštoly
- ◆ 16,12: **Tryfainu** a **Tryfósu**, které pracují v díle Páně ... **Persidu**, mně velmi drahou; horlivě pracovala v díle Páně.

Uvážíme-li, že i v prvním století byla početní převaha žen nad muži dvě ku jednomu (čtyři ku jednomu per capita), možná bychom měli stanovit obecný princip z následujícího textu:

- ◆ Ustanovme systém kvót, ve kterém většinu kandidátů služby musí tvořit ženy.

Euodii domlouvám i Syntyché domlouvám ... (ujmi se těchto žen), vždyť vedly zápas za evangelium spolu se mnou i s Klementem a ostatními spolupracovníky, jejichž jména jsou v Knize života. F 4,2-3

- ◆ Všimněte si, že ženy zapojené v podobných službách nacházíme zejména v Ř 16 a F 4
- ◆ **Řím a Filipy** byla dvě z genderově nejpokrokovějších míst říše
- ◆ Je možné, že ženy byly ochotnější věnovat se službě v místech, která byla vůči nim otevřenější?
- ◆ Je možné, že více žen se věnovalo službě tam, kde byla jejich služba více potvrzována?
- ◆ Je možné, že je před námi více práce pro království a potřebujeme tolik pracovníků na žeň, kolik jich jenom můžeme získat?

Jak se však vypořádat se dvěma texty,
které – jak se zdá – službu žen zakazují?

1K 14,34-35:

ženy necht' ve shromáždění
mlčí (zůstávají v tichosti).
Nedovoluje se jim, aby
mluvily; mají se podřizovat,
jak to říká i Zákon. Chtějí-
li se o něčem poučit, ať se
doma zeptají svých mužů;
ženě se nesluší (pro ženu je
ostudné) **mluvit ve**
shromáždění.

(překlad)

1Tm 2,11-12:

Žena ať přijímá poučení
mlčky s veškerou
podřízeností. Učit ženě
nedovoluji. Žena nemá
mít moc nad mužem,
(musí být *potichu*).

(překlad)

Mějte na mysli, že tyto zákazy dnes téměř nikdo opravdu nedodrží.

- ♦ I ti, kdo se neústupně staví proti službě žen, jim obvykle dovolují zpívat, ať ve sboru, nebo na jejich místech.
- ♦ Jenže Pavel vyžaduje *ticho*.
- ♦ *Možná zpívají tiše*. Jak je to ale s modlitbou nebo proroctvím v tichosti? (1K 11,4f)
- ♦ Tyto dva texty jednoduše nelze citovat bez vysvětlení, jen zakázat ženám být pastorem.
- ♦ Celkem vztato, mohli by toho zakázat mnohem víc!
- ♦ Protiřečí tomu, co Pavel říká jinde?
- ♦ Nebo je pravděpodobnější, že Pavel zastával konzistentní názor a my chápeme špatně jednu skupinu textů?

Existují různé názory, např. na 1K 14

- ♦ Jedním z nich je, že Pavel nemohl napsat oba druhy textu.
- ♦ Ty “méně pokrokové” přidali pozdější redaktoři
- ♦ *Určitý* náznak je v 1K 14 (Gordon Fee)
- ♦ Kontext by to mohl podpořit, ale textový důkaz zůstává slabý.

Jiní říkají, že 1K 14 byl určen ženám, které vykřikovaly své otázky z chrámového balkonu

Toto mínění bylo založeno na názoru, že starověké synagogy (podobně jako středověké ortodoxní) měly balkony pro ženy

- ♦ Ale archeologické důkazy to nepodporují
- ♦ Mimoto v dané době se církve scházela *po domech*.

Milovaní .

Hej, reverende, co jste to říkal?

Další náhledy:

- ◆ Někteří říkají, že Pavel zakazoval ženám modlit se veřejně v jazycích nebo prorokovat.
 - Jenže dříve v témže dopise (kontext celé knihy) ženám dovoloval modlit se a prorokovat! (11,4-5)
- ◆ Nebo ženy nemohly “rozsuzovat” proroctví
 - Ovšem v tomto případě jde o duchovní dar a *všichni*, kdo prorokují, jsou zváni k rozsouzení (12,10; 14,29)
- ◆ Někteří říkají, že to znamená, že ženy nemohou vyučovat Bibli z kazatelny
 - To však může být *nanejvýš* obhájitelný názor
 - Vyučování není součástí kontextu a list Korintským by nemohl být protikladem k 1Tm 2 , který v té době ještě nebyl napsán.

Podívejme se však do textu.

- ◆ Pavel nemohl nařizovat všechny druhy tichosti (např. nezpívat)
- ◆ Protože dřív dovoluje ženám modlit se a prorokovat, což nelze potichu
- ◆ Ale toto je dopis do Korintu: Pavel a Korint'ané věděli, o jaké záležitosti píše, ale jak můžeme my mluvit?
- ◆ Dává nám náповědu:
... Není jim dovoleno mluvit ... *Chtějí-li se o něčem poučit, ať se doma?*
zeptají svých mužů; ženě se nesluší mluvit ve shromáždění.
- ◆ Všimněte si, o jakém druhu hovoru Pavel konkrétně mluví:
 - Kladení otázek
 - Jak důležité to bylo v církvi?

Bylo zvykem, že lidé přerušovali veřejné vyučování svými otázkami.

- ♦ Toto platilo při vyučování v řeckém a římském prostředí (Plutarchos, Aulus Gellius)
- ♦ Lekce židovských rabínů
- ♦ Lze předpokládat podobně jako v církevních diskusích (v domácích církvích obvykle nebývalo víc než 50 lidí)

Za hrubé byly považovány nepoučené otázky.

- ♦ Jako kdyby někdo z vás položil otázku, která by ukázala, že jste neudělali domácí úkol.
- ♦ Tím byste byli zahanbeni a zmateni.
- ♦ Takto možná ženy vyrušovaly nepoučenými otázkami.

Ovšem proč kladly ženy nepoučené otázky?

- ♦ Mají ženy nižší IQ než muži? Jde o *genetický* problém?
- ♦ Nebo byly ženy méně vzdělané než muži?
- ♦ I v domech vyšší třídy byly ženy mladší 14 let jen zřídka vyučovány

V té době žily velmi vzdělané ženy, ale byly výjimkou

- ♦ Několik vzdělaných žen
 - Dokonce i hrstka filosofek
 - Byly však v menšině
 - Neznáme žádnou, která by se zabývala dalším pokročilým oborem - *rétorikou*
- ♦ Ženy mohly navštěvovat synagogu, ale nemohly studovat Tóru do hloubky
 - Rabíni odmítali vzdělávat ženy v Tóře
 - Beruriah & Num 5 byly výjimkou
 - Chlapci se učili recitovat Tóru, dívky ne

Takže Pavel stanoví krátkodobé a dlouhodobé řešení.

KRÁTKODOBÉ ŘEŠENÍ

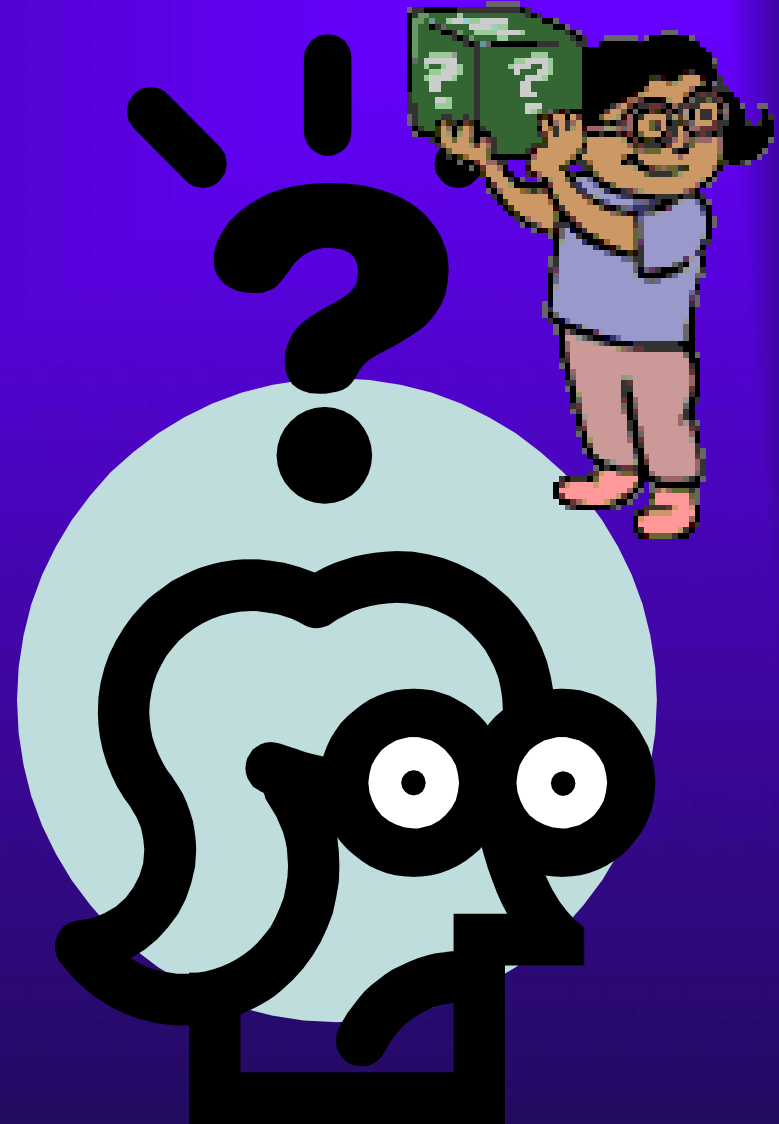
- ◆ Nevtrušujte v církvi otázkami vycházejícími z vaší neznalosti.

DLOUHODOBÉ ŘEŠENÍ

- ◆ Zajistěte si soukromého učitele, abyste už takové otázky nemusely klást.
- ◆ Chtějí-li se o něčem poučit, *at' se doma zeptají svých mužů*; --14,35
- ◆ Převážná a většina žen starších 18 let byla vdaná.
- ◆ Pavel chce, aby jim manželé poskytli soukromé poučení.

V naší kultuře to možná nezní velmi pokrokově, ale v Pavlově době tomu tak jistě bylo

- ♦ Řeční muži byli průměrně o nějakých 12 let starší než jejich manželky a pohlíželi na ně jako na děti
- ♦ Plutarchos je vzhledem ke starověkým standardům pokrokový: Starej se o ženino vzdělání, i když si většina mužů myslí, že ženy se vzdělávat nemohou.
- ♦ Potom to ale *Plutarchos skácel*: neboť ponechány sobě samým, holdují jen nízkým vášním a bláznovství.
- ♦ *Pavel* to nekácí.

Problémem v Korintu není, že ženy vyučují

- ◆ Spíše že se učí
- ◆ Nebo, přesněji, že se učí příliš *hlasitě*
- ◆ Možná bychom měli trvat na tom, aby v našich dnešních církvích neznalé ženy nekladly neznalé otázky.
- ◆ **Ale podle Pavlova principu bychom měli vyžadovat, aby dnes všichni neznalí lidé nekladli neznalé otázky.**
- ◆ Stává se to během *vašich* kázání často?

Milovaní

Reverende, mohl byste to opakovat?
A je Izajáš ve Starém zákoně
nebo v Novém?

V Novém zákoně,
blbečku!

Jinou možností je, že Pavel jedná s váženými členy kongregace.

- ♦ Ženy obvykle na veřejnosti nemluvily.
- ♦ Podle Pavla je pro ženu “**zahanbující**”, když veřejně mluví (14:35)
- ♦ Použitý řecký výraz může být použit pro ostudné chování *v dané kultuře*.
- ♦ Může mít na mysli **svědectví nevěřícím Korint'anům**, jako v 14,23-24
- ♦ **Dnešní** užití však bude asi odlišné:
 - V naší společnosti by bylo mnohem horším svědectvím bránit ženám než je nechat mluvit
 - I kdybychom se drželi Pavlova záměru, ženy bychom umlčovat neměli

Další text je 1Tm 2,11-12
(v kontextu 2,8-15)

Věděli jste, že je to *jediné* místo
Písma zakazující ženám vyučovat?

Je to jediný text v Bibli, který zakazuje ženám vyučovat

- ◆ Neříká jenom, že nemohou být pastorem.
- ◆ Říká, že ***nemohou vyučovat Bibli***
- ◆ Mohlo by se číst “vyučovat způsobem jako *authenteo*”
 - Podle některých tento výraz znamená “*uchvátit/zmocnit se authority*”
 - Ani muži by tak neměli konat!
 - Jiní říkají, že to znamená, že by neměly “*mít autoritu*”
 - Znamená to však dva zákazy: vyučovat nebo mít autoritu,
 - Obvykle měli v domácích církvích několik starších/pastorů, takže mohli mít pastora vždy pro několik rodin, možná pro 10 až 20 osob

Skutečně zajímavé je, že

- ♦ **Jedinou pasáží Bible, která zakazuje ženám vyučovat Bibli**
- ♦ **Náhodou je to jediná série dopisů, ve které *konkrétně vidíme*, že falešní učitelé svým učením *útočili právě na ženy*.**
- ♦ **Pavel varuje mladší ženy, aby nechodily po návštěvách, nezahálely a neklevetily (1Tm 5,13)**
 - Výraz klevetit obvykle znamená říkat nesmysly, šířit falešné ideje a doktríny
- ♦ **Pavel mluví o falešných učitelích, kteří vnikají do rodin, aby nalákali lehkověrné ženy plné hříchů, ovládané rozličnými touhami, (2Tm 3,6)**
- ♦ **Není náhoda, že jediné místo, kde Pavel zakazuje ženám službu, je tam, kde falešní učitelé útočí na ženy?**
- ♦ **Proč tedy začínat tímto textem a opomíjet jiná, kde Pavel *potvrzuje* ženskou službu?**

Kdyby věc skončila tady, nebylo by dnes o čem diskutovat.

- ♦ Každý uznává důležitost kulturního pozadí
- ♦ Nikdo nechce, aby Pavel odporoval tomu, co řekl dříve.
- ♦ **JENŽE**: Pavel dál cituje dva biblické důvody, proč by ženy neměly učit:
 - (1) protože Adam byl stvořen dříve než Eva
 - (2) A Adam nepodlehl svodu, byla to žena, která se nechala svést a zhřešila.
- ♦ Říkají, že proto Pavel založil svou doktrínu na stvoření.
- ♦ ***Ženy nemohou učit Bibli, protože Eva, tedy ženy se snáze dají podvést.***

Je to však skutečně Pavlův názor?

První argument, že Adam byl stvořen dříve než Eva.

- ◆ Byl to jeden z Pavlových argumentů v 1K 11,2-16, proč by ženy měly nosit pokrývku hlavy.
- ◆ *Kdybychom argument z 1K 11 brali jako podmíněný kulturou, proč tedy nepodmiňovat kulturou i tento ?*
- ◆ Dále, myslí Pavel tento argument *ad hoc* nebo pro *všechny* okolnosti?
- ◆ Pavel často uvádí argumenty *ad hoc*, dokonce i z Písma:

např. Ga 3,16: „Slib byl dán Abrahamovi a ‚jeho potomku‘; nemluví se o potomcích, nýbrž o potomku: je jím Kristus.”

Pavel však velmi dobře ví, že „potomstvo” je výraz pomnožný, jak prokazuje o několik veršů dál (3,29): „Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo ...”

Vykládáme-li nejdříve knihu Genesis jejími vlastními pojmy, řád stvoření prostě nevyžaduje zákaz ženám učit

(Ať muž a žena společně panují nad stvořením, jako Boží obraz) (překlad) (Ge 1,26-27)

- ♦ Bůh stvořil pro Adam “pomoc jemu rovnou” (2,18)
 - “pomoc” je výraz pro sílu – nejčastěji užívaný Bohem “vhodný” znamená “přiměřený” --ani větší, jako Bůh, ani (v kontextu) menší, jako živočichové
- ♦ Někteří namítají, že Adam pojmenoval Evu stejně, jako dal jména zvířatům
 - Jenže Adam oslovil Evu konkrétně a odlišně, jako někoho stejného jako on (2,23-24)
 - V Evině případě opakuje způsob, jakým pojmenovával zvířata (2,19) pouze *po pádu* (3,20)

Ať mě pojmenuje jak chce, vím, že to bude nesnesitelné
(hříčka: bear – medvěd, bear – snášet,
unBEARable - nesnesitelný)

Mocenský konflikt mezi manželi je součástí soudu (3,16)

„...budeš **dychtit** po svém muži, ale on nad tebou bude **vládnout**.“

♦ To je jazyk **mocenského konfliktu**

- Tatáž hebrejská slova se objevují pouze v jediném dalším textu
– ve stejné souvislosti (4,7):
- (hřích se přikrádá ke tvým dveřím, **touží** ti vládnout, ale ty nad ním musíš **panovat**) (překlad)

Měli bychom podněcovat důsledky pádu člověka?

- Ať lidé pracují v potu tváře (vyházejte větráky a klimatizace)
- zvětšit **bolest při porodu** (porodníci by měli šlapat těhotným na břicha?)
- Uvádět co nejvíc lidí do **hříchu a smrti**

Pavlův argument č. 2 může být také ad hoc:

„A nebyl to také Adam, kdo byl oklamán, ale žena byla oklamána a dopustila se přestoupení.”
(1Tm 2,14)

„ ... Vzala tedy z jeho plodů a jedla, dala také svému muži, který byl s ní, a on též jedl.”
(Gen 3,6)

Byl také u toho, když to udělala, a nezdálo se, že by měl námitky

Jo, Evo, jdeš první?

Jen v případě, že je otrávené -
ostatně Bůh řekl, že můžeme zemřít...

Můžeme to brát buď jako místní aplikaci, tak jako univerzální princip:

Univerzální princip:

- ♦ Eva = žena
- ♦ Eva byla podvedena
- ♦ Z toho plyne, že ženy jsou podvedeny
- ♦ Z toho plyne, že ženy by neměly vyučovat
- ♦ (s výjimkou vyučování jiných žen Tt 2,4, které mohou klamat obzvlášť důkladně, protože ženy je možno snadno oklamat)

♦ Místní aplikace

- ♦ Eva = koho je možno snadno podvést
- ♦ Ženy v Efezu je možno snadno podvést
- ♦ Z toho plyne, že tyto ženy by neměly vyučovat
- ♦ (v tomto případě by uvedená pasáž neměla protirečit všem ostatním psáním o službě žen a umožnit uvědomovat si důvěryhodnost Bible)

Při rozhodování o této záležitosti si položíme několik otázek:

JSOU ŽENY náchylnější k oklamání než muži?

- Pokud Pavel dává universální argument, je to skryto v jeho prohlášení.
- Nepřímo naznačuje ontologickou méněcennost žen jako zjištěnou pravdu.
- Je-li spíše universální než lokální, pak je spíše genetická než kulturní.
- **Měla by být uplatněna u všech žen nebo by neměla vylučovat všechny ženy z vyučování Bible.**
- Mělo by být dostatečně snadné vyzkoušet empiricky:
 - Psychologický výzkum ukazuje, že *průměrná* žena má lepší verbální schopnosti, zatímco muži matematické: co je lepší pro kázání?
 - Mimo průměr se nedá předvídat, kdo je v čem lepší.
 - V mých přednáškách o výkladu Bible je přibližně stejný počet hodnocení A u obou pohlaví

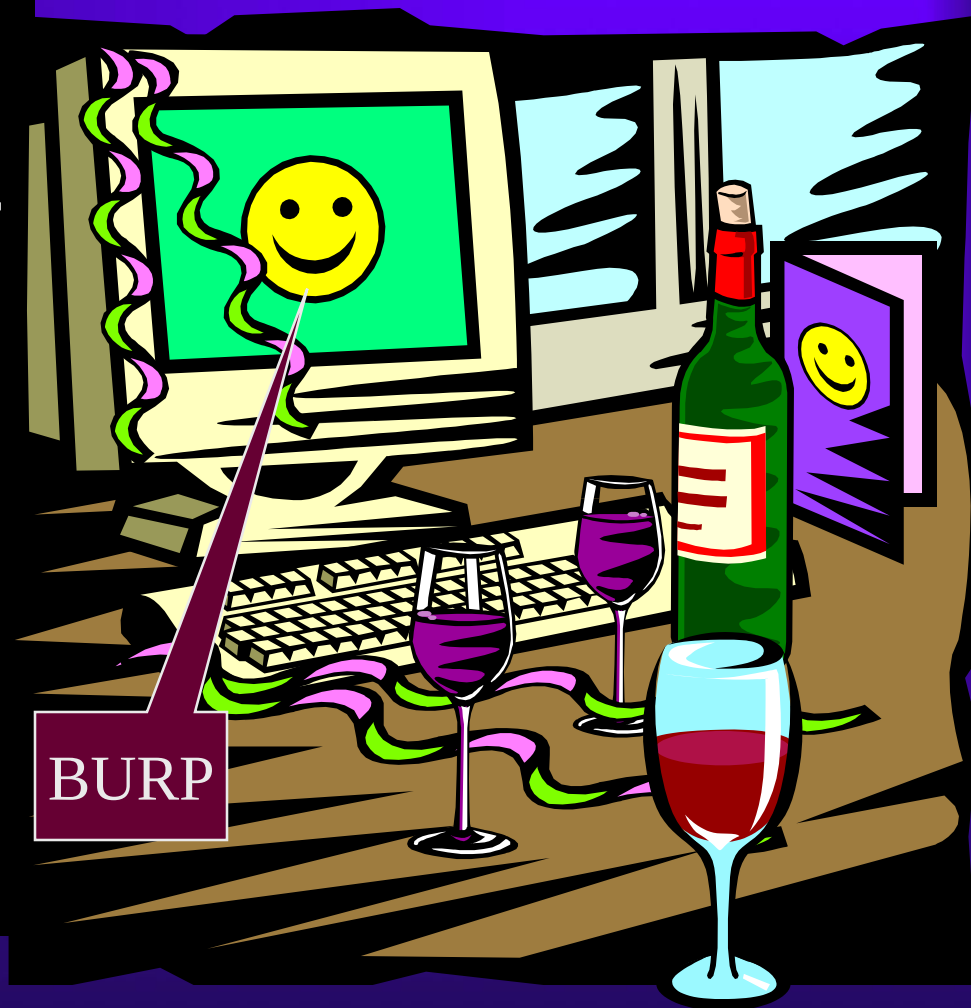
Mohl Pavel použít analogii s Evou způsobem ad hoc?

Dva nejkonkrétnější odkazy na Evu:

- ♦ Adam byl před Evou, proto by si ženy měly pokrývat hlavu (1K 11,8)
 - Je to argument univerzální nebo ad hoc?
- ♦ Nechci, aby Korintští byli podvedeni stejně, jako had podvedl Evu (2K 11,3)
 - Používá Pavel vždy Evin příklad jako **univerzální analogii pro ženy – nebo pro kohokoliv, kdo může být podveden?**
- ♦ Vytvořil kdy vůbec ad hoc argumenty pro lokální situace?
- ♦ Proč se upínáme na tento *jeden* text jako na univerzální a na další ne?

Vytiskněte si všechny texty a učiňme je povinnými, aniž bychom brali v úvahu jejich kulturní situaci.

- ◆ 1Tm 5,23: „Nenuť se pít vodu, ale kvůli svému žaludku a kvůli svým častým nemocem mírně užívej vína..”
- ◆ Dříve v 1Tm 5:
 - Podporuje církev všechny způsobilé vdovy?
 - Nebojte se, má to smysl jen tehdy, jestli myly svatým nohy
 - Dobročinnost byla jejich jediným způsobem podpory

A co 2Tm 4,13?

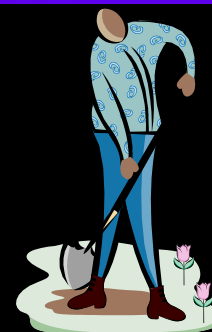
„Plášť, který jsem nechal v Troadě u Karpa, přines s sebou, též knihy a zvláště pergamen.“

- ◆ Kdo z vás zkusil uposlechnout tento *přímý* příkaz z Písma?

Abyste uposlechli, měli byste:

- ◆ Jet do Troady
- ◆ Troadu rozkopat
- ◆ Najít správný plášť z prvního století t
 - Předpokládat, že se zachoval
 - Předpokládat, že ho Timoteus ještě neodvezl
 - Předpokládat, že budete moci říct, že byl Pavlův
- ◆ Tento příkaz může splnit jen jeden člověk!
- ◆ I kdybyste ten plášť získali, jak jej předáte Pavlovi? Je MRTVÝ!
 - Zasmáli jste se? Vám je k smíchu, že Pavel *zemřel*?
 - To je *nechutné*

Proto musíme brát v úvahu originální situaci, do které byly dopisy psány

- ◆ Čtete-li Bibli dostatečně, vidíte, že Pavel reagoval na konkrétní situace
- ◆ Musíte nalézt správné analogie, než začnete aplikovat jeho inspirovanou zvěst.
- ◆ Transkulturní princip v 1Tm 2 není,
 - že by ženy neměly učit
 - ale že osoby, které *se snadno nechají oklamat*, by neměly učit
 - v naší kultuře to mohou být ženy i muži – každý, komu se nedostává biblické vzdělání.
- ◆ Pavel jinde potvrzuje službu žen, což nám pomáhá vidět, že Pavel sám nezakazuje ženám vyučovat Bibli vždycky (další informace v mé knize *Paul, Women & Wives* [Hendrickson, 1992])